

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/53/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207327
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fiľakovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812207327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fiľakovského a z členov senátu JUDr. Anny Kovaľovej a JUDr. Branislava Brezu v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpený AK TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Údernícka 5, Bratislava, proti žalovanej: S. S. nar. XX.X.XXXX, bytom G. X. I. XX/XX, D. T. U., o zaplatenie 270,96 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 20.11.2012, č. k. 9C 82/2012-33 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a vyslovil, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou na tunajší súd dňa 20.7.2012 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 270,96 eur, úroku z omeškania vo výške 90,11 eur a úroku z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 270,96 eur od 28.1.2010 do zaplatenia a trov konania. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o pôžičke, ktorá bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, ktoré postúpenie bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch. Právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda na tento je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj právny úkon uznania dlhu žalovanou.

Z vykonaného dokazovania, a to z dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach však nepochybne vyplýva, že záväzok žalovaná uznala dňa 29.6.2009. Pri závere o tom, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah a aj na právne úkony nadväzujúce na uzavretie zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenia upravujúce spotrebiteľské vzťahy je zrejmé, že k uznaniu dlhu žalovanou došlo v čase, keď už bol dlh premlčaný, keď premlčacia doba začala plynúť najneskôr dňa 21.3.2005, teda dňom nasledujúcim po dni, kedy sa stala splatnou posledná z pätnástich dojednaných splátok v zmysle zmluvy o pôžičke podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2006 a pri všeobecnej trojročnej dobe podľa ustanovení Občianskeho zákonníka uplynula dňa 21.3.2008 a uznanie bolo vykonané až dňa 29.6.2009. Uznanie záväzku žalovanou bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom

listina bola označená ako dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom, upozorňovaný, keď nie až zastrášaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. Taktiež súd poukazuje na to, že samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v článku 2., no prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v článku 3. označenom ako forma splatenia záväzku, v bode 3.4, a to až v jeho poslednej vete.

Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj na výpoveď žalovanej, že dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku síce podpísala, ale nevedela, že v čase podpisu dohody bola už pohľadávka žalobcu premlčaná, má súd za to, že prehlásenie žalovanej o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch tak, ako bolo vykonané v dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 29.6.2009 nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu tak ako to vyžaduje citované ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka. Keďže v danej veci začala plynúť premlčacia doba 21.3.2005, ktorá uplynula dňa 21.3.2008, no žalobca podal žalobu až dňa 20.7.2012, teda až po uplynutí premlčacej doby, pričom žalovaná vzniesla námietku premlčania a súd tento jej úkon tak, ako je uvedené vyššie, považoval za účinné dovolanie sa premlčania, na základe tejto skutočnosti súd nemohol žalobcovi toto premlčané právo priznať, preto súdu nezostávalo iné ako žalobu zamietnuť. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, avšak náhradu trov konania nežiadala a zo spisu mu žiadne trovy nevyplynuli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel k na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 558 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že dňa 6.12.2009 žalovaná podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky a prísľub, že tento dlh zaplatí. Zároveň potvrdil aj vedomosť o premlčaní dlhu a následkov s tým spojených. V dohode jednoznačne, zrozumiteľne a jasne sú uvedené tieto skutočnosti. Zastáva názor, že na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Uznanie premlčaného práva nie z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 O. s. p. je viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. Na rozdiel od uvedeného, úprava obsiahnutá v § 558 Občianskeho zákonníka spája vedomosť toho, kto uznal premlčanie, so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trvá, tzn. že ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nepozmeňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznal o jeho premlčaní a jeho následkov. Podpísaním dohody došlo k začatiu plynutia novej desaťročnej premlčacej doby, teda právny účinok v spojení s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej desaťročnej premlčacej doby, ktorý v tomto prípade nastal. Z tohto dôvodu sa žalovaný nemôže brániť námietkou premlčania. Rovnaký názor zastáva aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudkoch sp. zn. 3Cz 6/68, 33 Cdo 155/2007. V súvislosti s uznaním premlčaného práva žalobca uviedol, že funkciou premlčania je uľahčiť obranu povinného subjektu proti právam, ktoré trvali dlho. Uplynutím premlčacej doby sa oslabuje súdna vymáhateľnosť premlčaného práva, avšak veriteľom premlčané právo zostáva naďalej zachované rovnako, ako nezaniká záväzok dlžníka voči veriteľovi. Tým, že žalovaný podpísal dohodu prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je v jeho záujme. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, tak že návrhu vyhovie v plnom rozsahu, resp. zruší a vráti na ďalšie konanie a uplatnil si trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého

stupňa správne zistil skutkový stav vec, prijal správne závery, na zistenie ktorých sa nič nezmenilo ani pred odvolacím súdom, a na ktoré v plnom rozsahu odkazuje aj odvolací súd.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník ktorý dlh uznal vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nenastávajú právne účinky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátiteľnú domnienku. Dlžník sa tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol, alebo že v čase uznania neexistoval.

Ak súd prvého stupňa žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca pred uplatnením tejto pohľadávky na súde predložil žalovanej na podpis dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu, ktorú žalovaná podpísala bez toho, aby jej obsahu porozumela, rovnako aj otázke premlčania, správny bol jeho právny záver, že táto dohoda bola v jej neprospech.

Z dokazovania jasne vyplynulo, že zmienka o premlčaní dlhu v texte zmluvy o uznaní záväzku je síce uvedená, ale je účelovo znevýraznená, zvýraznená je len tá časť, ktorá sa týka uznania záväzku bez zmienky o jeho premlčaní, pričom text uznania dlhu bol vopred žalobcom naformulovaný. V texte nie je zmienka o tom, že žalovaná bol poučená, že uznáva premlčaný záväzok a bola oboznámená o význame premlčania všetkých skutočností, na ktoré poukázal prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí. Odvolací súd sa s nimi stotožnil, pretože vyplývajú z vykonaného dokazovania.

Odvolací súd zdôrazňuje, že právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom a žalovanou, je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktoré predpokladá osobitú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi. Z tohto hľadiska je preto správny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku je neplatná a prieči sa dobrým mravom (§ 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka).

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, a to aj vo vzťahu k priznaným trovám konania, o ktorých rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu, pretože žalobca bol v konaní neúspešný a žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Keďže bol žalobca neúspešný, nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešná žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku nie je prípustné odvolanie.